

An școlar 2016 – 2017 (II) Nr. 5 oct.- dec. 2016

ISTORIA SCRISULUI ȘI A CĂRȚII

Folosim scrisul în fiecare zi: tastăm mesaje, redactăm articole, eseuri, lucrări dar și scrisori, măzgălim jurnale și liste de cumpărături. Așa cum spune un proverb latin: „Verba volant, scripta manent” scrisul e singurul care rezistă trecerii timpului. Ideile pot fi transmise și vizual prin diferite obiecte, modele geometrice sau abstracte, desene, picturi. Această practică are rădăcini adânci în istoria omenirii. Herodot, istoric grec, considerat părintele istoriei, povestește istoria conducătorului scit care i-a trimis lui Darius (rege persan care a pornit o expediție împotriva sciților soldată cu un eșec), în timpul expediției împotriva lor, următoarele daruri: o pasăre, un șobolan, o broască și sapte săgeți, a căror interpretare ar fi: „Dacă nu vă veți ascunde sub pământ – ca șobolanul, sub apă – ca broasca, și nu veți fugi prin văzduh - ca pasărea, nu veți scăpa de săgețile noastre”.

Dar știe toată lumea cum a apărut scrisul? Primele urme de comunicare scrisă datează din epoca pictrei. Pe pereții grotelor din Altamira (Spania) datând de aproximativ 20.000 de ani, apare zimbrul în atac, făcut cu roșu, cu cărbune.

Sumerienilor li se atribuie cca mai veche scriere din lume. La începuturi desenau imagini pe tăblițe mici de argilă.

(continuare în pag. 2)

Bibliotecar Anișora Buligai - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

Profesor Violeta Vlăduț - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

PROIECT EDUCATIONAL Top - 10 „Cele mai citite cărți”

„Nevoia organică de poveste este cel mai natural mijloc de a-i atrage pe copii la lectură.” Solomon Marcus

În anul școlar 2015 - 2016 s-a derulat proiectul educational Top -10 „Cele mai citite cărți”. Scopul proiectului: sporirea interesului pentru lectură, dezvoltarea abilităților de apreciere critică a cărților citite, promovarea cărților prin forme interactive de activitate.

Obiective: stabilirea Top -10 cărți care, în opinia adolescenților, sunt „Cele mai citite”, adică trebuie citite neapărat; studierea lecturii adolescenților din punctul de vedere al conținutului, diversității și calității; analiza practicilor de lectură în mediul adolescenților, inclusiv cu utilizarea tehnologiilor informaționale; analiza factorilor care influențează lectura adolescentilor în mediul tradițional și digital. Grup-țintă: adolescenți cu vârstă de 12-18 ani. La proiect au participat:

- Liceul Teoretic „Ion Barbu” Pitești
- Colegiul Național „Ion C. Brătianu” Pitești
- Liceul Teoretic „Iulia Zamfirescu” Mioveni
- Școala Gimnazială „Alexandru Davila” Pitești
- Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Pitești
- Școala Gimnazială „Virgil Calotescu” Bascov

Au participat 64 de elevi (liceu: 33 elevi, 4 băieți, 29 fete; gimnaziu 31 elevi: 7 băieți, 24 fete).

TOP – 10 „Cele mai citite cărți” de la liceu sunt:

- *Sub aceeași stea* de Jonh Green (4)
- *Invitație la vals* de Mihail Drumeș (4)
- *Scrisoare de dragoste* de Mihail Drumeș (3)
- *Fluturi* de Irina Binder (2)
- *Poveste fără sfârșit* de Michael Ende (2)
- *Elevul Dima dintr-o șaptea* de M. Drumeș (2)
- *Copila stea* de Jerry Spinelli
- *Vraciul Profesorul Wilczur* de T. D. Mostowicz
- *Chimia perfectă* de Simone Elkeles
- *Corigent la limba română* de Ion Minulescu
- *Două orfeline* de Adolphe D' Ennery
- *Grădinele de cristal* de Amanda Quick
- *Blestemul vraciului* de Joseph Delaney

(continuare în pag. 4)

Bibliotecar Iulia Guțu, Colegiul Național „Ion C. Brătianu”, președinte ABR filiala Argeș.

ISTORIA SCRISULUI ȘI A CĂRȚII

(urmare din pag. 1)

Drept condei le serveau niște lujere de trestie cu un vârf ascuțit în formă de triunghi, de aici forma de cuișor a liniilor scrijelite, de la care această scriere a fost denumită cuneiformă. Orientarea scrierii se făcea vertical, de la dreapta la stânga; odată cu creșterea dimensiunii tablărilor, scrierea se făcea pe orizontală de la dreapta la stânga.

Egiptenii au creat cel mai ingenios sistem de scriere – hieroglifele. Ele erau folosite mai ales pentru scrierea pe monumente funerare și în temple. Durata de executare a acestor semne era foarte mare. De aceea, pentru scrierea cotidiană a apărut un tip simplificat de semne, denumit scrierea hieratică, folosită mai ales de către preoți. Apoi a apărut scrierea demotică (populară).

Datorită posibilității oferite de papirusul care creștea în mlașinile Nilului, egiptenii și-au dezvoltat scrierea pe hârtie de papirus, care rezista mai mult decât tablăurile de argilă și a ajutat la perpetuarea complicatelor caractere hieroglifice pe toată durata civilizației. Scribii aveau un rol important în imortalizarea curții regale și de aceea beneficiau de un tratament preferențial, cum ar fi faptul că nu trebuiau să se alăture armatei.

Cea mai veche din căte au supraviețuit până azi este **scrierea chineză**. Primele inscripții cu scriere chineză sunt dateate în 1.500 î.Hr. și prezintă ideograme nemaiîntâlnite în alte spații antice. Un merit deosebit îl are Tai-Lun, care a descoperit cel mai utilizat suport de scris: hârtie, în jurul anului 75 d. Hr. Până atunci semnele și caracterele scrisului au fost așezate pe o paletă largă de materiale, specifice fiecărei zone: papirus în Egipt, lut în Mesopotamia, bambus în China, frunze de palier în India, piei de animale, os, lemn, piatră, etc.

Primul alfabet. Nu se cunoaște cu exactitate unde și de cine a fost inventat alfabetul. Unii cercetători sunt de părere că primele forme de litere au fost derivate din scrierea hieroglifică.

(continuare în pag. 3)

Bibliotecar Anișora Buligai - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

Profesor Violeta Vlăduț - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

FOLCLORUL, POEZIE, ARTĂ, IDENTITATE

„Iar, de n-aveam un Ștefan, sau un Mircea, un Mihai,

Purtam toși și azi turban, pe al nostru mândru plai...

Mai aveam noi datini, oare, ca români adevărați,

Cu nărvuri milenare, buni creștini și botezați!?”

„Binecuvântare divină”

(Teodor Baconschi)

Folclorul este sufletul unui popor, gândirea lui, sentimentele lui, trăirile lui, zic eu. Este toată bogăția poporului nostru. Pentru mine, dacă nu ar exista folclorul, nu știu cum aş vedea viața. În folclor se regăsește toată viața țăranului român, care și muncește pământul. Folclorul cred că este un stil aparte de muzică, de ceea ce simte omul. Folclorul îl reprezintă pe omul simplu, în primul rând; reliefază și supărările omului, dar și bucuriile omului, care și el se pot regăsi în acest stil de muzică.

Când spui folclor, spui identitate. România are un folclor destul de bogat și oriunde mergi, costumele și cântecele populare sunt admirate. De la ouăle încondeiate, la cioplitorul lemnului, femei împistrind un covor, păcurarul cântând din fluer, ceterașul satului, la joc. Folclorul este sufletul curat și ce are românul mai pur și mai curat: cântece, costume, tradiții, satul.

Este carteoa noastră de vizită în lume, este tradiția noastră vie, păstrată și transmisă prin viu grăi, este cel mai sfânt și curat lucru ce-l poate avea un român în inima lui. Identitatea românului.

Folclorul este sufletul neamului românesc, talpa țăranului român și rădăcina acestui neam. N-a venit folclorul pe lume că am vrut noi. A venit pentru că așa a vrut Dumnezeu, ca acest popor român să aibă așa un folclor. Toate popoarele or fi având căte ceva, dar noi avem un folclor de neasemuit. Câtă varietate de costume avem noi, căte mii de sate om fi având oare?

“Folclorul reprezintă sistemul de virtute al viețuirii noastre”

Secretar-șef Floriana Mihaela Costache - Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești

ISTORIA SCRISULUI ȘI A CĂRȚII

(urmare din pag. 2)

La jumătatea mileniuului al II-lea î.Hr., sunt prezente două forme de alfabet: cel cuneiform din Ugarit (acum Siria) și cel linear fenician. Majoritatea cercetătorilor cred că alfabetul grecesc s-a format după adoptarea celui fenician. Primele inscripții grecești datează din 770-750 î.Hr. și corespund unor caractere feniciene. Noutatea alfabetului grecesc este dată de faptul că există semne diferite atât pentru consoane cât și pentru vocale. Odată cu extinderea Imperiului lui Alexandru Macedon, cultura grecească se răspândește în tot bazinul mediteranean.

Biblioteca de la Alexandria, înființată în 300 î.Hr. a adunat la un loc manuscrisele marilor gânditori grecești, dar care au dispărut odată cu incendiul care a mistuit Biblioteca în 391 î.Hr. Atunci multe papirusuri care puteau spune povestea alfabetului, dar și a înțelepciunii grecești au fost pierdute pe vecie.

Cele dintâi cărți cunoscute de omenire provin din spațiul culturii mesopotamiene, concretizate în acele tablițe cuneiforme care cuprind texte literare, religioase, coduri de legi, etc. În Egiptul antic se scria pe papirus, cartea avea aspect de sul, în care foaia era înfășurată în jurul unui băt lung de 40 m și lat de 43 cm. O carte de dimensiunile „Iliadei” ar avea 100 m lungime.

Cea mai veche scriere din Europa și poate și din lume este cea de pe Tablițele de la Tărtăria, județul Alba. Acestea sunt 3 plăcuțe din lut: două sunt găurile și a treia arc o formă de scris pictografică, reprezentată de o capră. Este cunoscut faptul că, oficial, primul text scris în limba română este „Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung”, adresată judeului Brașovului, Hans Benckner, în 1521.

Înainte de apariția tiparului, cărțile erau realizate manual și erau considerate adevărate opere de artă. Pergamentele pentru pagini erau făcute din piele uscată și tăbăcită, erau tăiate la mărimea potrivită și cusute împreună. Unii meșteri se ocupau cu pregătirea cernelurilor, în timp ce alții pregăteau instrumentele de scris. Scribii se ocupau de copierea manuală a textului, iar diversi artiști înfrumusețau cărțile cu ilustrații, cu forme geometrice stilizate pe marginile paginilor și cu alte elemente artistice.

Inventarea tiparului (1440) de către Johannes Gutenberg a marcat începutul unei revoluții care avea să schimbe nu doar istoria cărții, ci și pe cea a civilizației creștine. Prima lucrare tipărită a fost Biblia cu 43 de rânduri (1455) ea însumând 2.500.000 de semne tipografice, având un total de 1282 de pagini, în două volume. Se pare că această biblie a fost trasă în 48 de exemplare. Munca de imprimare a durat 2 ani. Acum se vede clar superioritatea textului imprimat, față de manuscris, dar costurile erau foarte ridicate în comparație cu manuscrisul.

Apariția tiparului în Țările Române a avut loc la numai șase decenii de la invenția lui Gutenberg. Domnitorul Radu cel Mare I-a chemat pe șeful tipograf sărb Macarie să tipărească documente bisericești în limba slavonă. În 1556 Diaconu Coresi tipărește prima carte românească la Schei, „Catehismul luteran”.

Acum există Internetul și calculatorul, facilitând informația globalizată. În întreaga lume se pune obsesiv aceeași întrebare: cine va învinge – hârtia sau ecranul calculatorului?

Bibliografie:

1. Drîmbă, Ovidiu, „Istoria culturii și civilizației”, vol. 1. București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1984
2. Repanovici, Angela, „Curs Istoria scrisului și a cărții”, Reprografia Universității „Transilvania” din Brașov, 2008
3. Călin, Vladimir, „Povestea scrisului”, Ed. Tineretului, București, 1966.
4. ebooks.unibuc.ro

Bibliotecar Anișora Buligai - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

Profesor Violeta Vlăduț - Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

PROGRAMUL CERCURILOR BIBLIOTECARILOR An școlar 2016-2017

1. 19 octombrie 2016 - Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Pitești
2. 14 decembrie 2016 - Școala Gimnazială „Virgil Calotescu” Bascov
3. 15 februarie 2017 - Liceul Teoretic „Ion Barbu” Pitești
4. 19 aprilie 2017 - Școala Gimnazială „Alexandru Davila” Pitești
5. 17 mai 2017 - Colegiul Național „Dinicu Golescu” Câmpulung

PROIECT EDUCATIONAL**Top - 10 „Cele mai citite cărți”
(urmare din pag. 1)**

TOP- 10 „Cele mai citite cărți” de la gimnaziu sunt:

- *Winnetou* de Karl May (2)
- *Emil și detectivii* de Ezech Kastner
- *Recreația mare* de Mircea Sântimbreanu
- *Povești* de Hans Christian Andersen
- *Minunea* de Raquel Jaramillo Paloacío
- *Prinț și cerșetor* de Mark Twain
- *Elevul Dima dintr-o săptamână* de Mihail Drumeș
- *Poveste de Crăciun* de Charles Dickens
- *Marile speranțe* de Charles Dickens
- *Prințul fericit* de Oscar Wilde

Preferințe:

Băieți: romane de aventură, horor.

Fete: romane de dragoste, psihologice.

Principalele surse de carte indicate de adolescenți sunt:

- biblioteca personală – 6 elevi,
- biblioteca școlară – 5,
- biblioteca publică – 5,
- de la prietenii,
- de la colegi – 7,
- Internet -3.

Alegerea între autori români și autori străini. Elevii de la liceu au ales:

- autori români: Ion Minulescu, Rodica Iova, Vitalie Cipileaga, Mircea Eliade, Constantin Chiriac, Cella Serghei.
- autori străini: F. M. Dostoevski, Marcus Zusak, Jane Austen, J.D. Salinger, Haruki Murakami, Joseph Delaney, Malala Yousafzai, Jaroslav Hasek, Dan Browne, Charlotte Bronte, Alexandre Dumas, Emile Zola.

Elevii de la gimnaziu au ales:

- autori români: Mihail Drumeș, Mircea Sântimbreanu, Ion Creangă, Petre Ispirescu, I.L. Caragiale, Barbu Ștefănescu Delavrancea.
- autori străini: Hector Malot, Michael Ende, Cassandra Clare, Ian McEwan, Roald Dahl, Andy Weir, Louise Fitzhugh.

Participanții la acest proiect au primit diplome.

Bibliotecar Iulia Guțu, Colegiul Național „Ion C. Brătianu”, președinte ABR filiala Argeș.

Rubrica de „Umorisme, aforisme, ironisme”

(„Umor din culpă” – 2012)

1. Inconștiența poate naște eroi. Rațunea poate naște lași.
2. Dacă inteligența ar fi fost criteriu avuției, mulți avuți ar fi cerșit la poarta înțeleptului o fărâmă de inteligență.
3. Stați aproape de un gânditor, că puteți intra în istoric alături de el.
4. Dă-i peste mână unuia care greșește, nu care face mai bine decât tine.
5. Cu treizeci și una de litere, se pot scrie adevărate capodopere sau prostii greu de reprodus. Depinde cum te joci cu alfabetul.

Daniel MILITARU
Director Editura „Sesam”

Rezultatul rebusului

„Recunoaște autorul!” din nr. 4 al revistei:

„BIBLIOTECOLOGIE”

VĂ INVITĂM SĂ PARTICIPAȚI LA**PROIECTUL EDUCATIONAL Top – 10****„Cele mai citite cărți”!**

Proiectul derulat în anul școlar 2015-2016 a fost un real succes. Elevii au fost beneficiarii unui important schimb de experiență.

Vă invităm să participați la edițiile următoare ale acestui proiect dedicat elevilor.

Bibliotecar Gabriela Nuță – Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești

BIBLIOTECA ARGEȘEANĂ

ISSN 2457 – 9432

ISSN – L 2457 - 9432

Editura SESAM – Director Daniel MILITARU
S.C. „SESAM INVEST” S.R.L.

Intrarea Autostradă, km. 4

E-mail: sesamedit@gmail.com

Redactor șef: bibliotecar Gabriela NUȚĂ

E-mail: gabriela.nută1@gmail.com

Școala Gimnazială „N. Iorga” Pitești

Director: prof. Luminița BRATU

Cons. Educ. prof. Cornelia CODREANU

Revista este redactată la biblioteca școlii.

Tel: 0248-217996 / Fax: 0248-217996

E-mail: scoala_nicolae_iorga@yahoo.com

E-mail: biblio.nicolaciorga@gmail.com

Responsabilitatea morală și juridică a materialului publicat îi revine în întregime autorului.

Revista nu va fi comercializată și va fi disponibilă gratuit pe site-ul școlii.